

การใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
การป้องกันโรคและลดภาวะเสี่ยงต่อไข้เลือดออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

**The Use of Group Process with Social Support for Alteration of DHF Prevention
Behavior and Reduction of DHF Risk in Prathomsuksa Four to Six Students ,
Changwat Nakhon Si Thammarat**

นิธยาภรณ์ สุทธินุ่น

Nithayaporn Sutthinun

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Education Thesis in Community Development Education

Prince of Songkla University

เลขหมู่	RC147, H44	๒๖๓	2544	2544
Bib Key	218349			

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคมในการ
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคและลดภาวะเสี่ยงต่อไข้เลือดออก
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้เขียน นางสาวนิชยาภรณ์ สุทธิหนู

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

ปีการศึกษา 2544

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 6 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค ไข้เลือดออกเกี่ยวกับ การรับรู้การประเมินอันตราย การรับรู้การประเมินการเผชิญปัญหา การปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคและระดับความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของนักเรียนก่อนกับหลังการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม 3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกระหว่างนักเรียนที่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคมกับนักเรียนที่ใช้การสอนโดยวิธีปกติ 4) เพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของภาษาขณะที่สำรวจพบลูกน้ำยุงลายที่บ้านของนักเรียนก่อนกับหลังการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับการให้แรงสนับสนุนทางสังคม 5) เพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของภาษาขณะที่สำรวจพบลูกน้ำยุงลายที่บ้านระหว่างนักเรียนที่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคมกับนักเรียนที่ใช้การสอนโดยวิธีปกติ 6) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การประเมินอันตราย การรับรู้การประเมินการเผชิญปัญหากับการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคหลังการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนที่มีอายุ 10-14 ปี กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนบ้านปากพญาและวัดมุขธาราจำนวน โรงเรียนละ 35 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามการรับรู้และการปฏิบัติในการป้องกันโรค แบบบันทึกผลสำรวจลูกน้ำยุงลาย แผนการจัดกิจกรรมกระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าจี

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของนักเรียนประถมศึกษาก่อนการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม และก่อนใช้การสอนโดยวิธีปกติ มีการรับรู้ประเมิน

อันตรายอยู่ในระดับปานกลาง การรับรู้การประเมินการเผชิญปัญหาอยู่ในระดับดี และการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคอยู่ในระดับพอใช้ แต่พฤติกรรมการป้องกันโรคของนักเรียนหลังการใช้การสอนโดยวิธีปกติ มีการรับรู้ทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับดี ส่วนการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคอยู่ในระดับพอใช้ สำหรับพฤติกรรมการป้องกันโรคของนักเรียนหลังการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับดี ในขณะที่ค่าดัชนีความชุกของลูกน้ำยุงลายหลังการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม ต่ำกว่าก่อนการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม และต่ำกว่ากลุ่มที่ใช้การสอนโดยวิธีปกติ แต่เมื่อพิจารณาที่ระดับความเสี่ยงต่อการเกิดโรค ไข่เลือดออกของนักเรียนอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรค ไข่เลือดออก

2. นักเรียนประถมศึกษาหลังใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม มีพฤติกรรมการป้องกันโรค ไข่เลือดออก ต่ำกว่าก่อนใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนประถมศึกษาที่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคมมีพฤติกรรมการป้องกันโรค ไข่เลือดออก ต่ำกว่านักเรียนที่ใช้วิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนประถมศึกษาหลังใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคมมีสัดส่วนของภาชนะที่สำรวจพบลูกน้ำยุงลายที่บ้าน ต่ำกว่าก่อนใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักเรียนประถมศึกษาที่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคมมีสัดส่วนของภาชนะที่สำรวจพบลูกน้ำยุงลายที่บ้าน ต่ำกว่านักเรียนที่ใช้วิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. นักเรียนประถมศึกษาหลังใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคม มีการรับรู้การประเมินอันตรายสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรค ไข่เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การรับรู้การประเมินการเผชิญปัญหาไม่สัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรค ไข่เลือดออก

จากผลการวิจัยพบว่า การใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับให้แรงสนับสนุนทางสังคมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคและลดภาวะเสี่ยงต่อไข่เลือดออกของนักเรียนได้ดีกว่าเดิม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงน่าจะนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบของการส่งเสริมการให้ความรู้ในด้านสุขภาพอนามัยเพื่อให้ประชาชนมีพฤติกรรมการป้องกันโรคที่เหมาะสม และส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนต่อไปในอนาคต

Thesis Title The Use of Group Process with Social Support for Alteration of DHF Prevention Behavior and Reduction of DHF Risk in Prathomsuksa Four to Six Students, Changwat Nakhon Si Thammarat

Author Miss Nithayaporn Sutthinun

Major Program Community Development Education

Academic Year 2001

Abstract

This research had 6 objectives: 1) to study the level of prevention behavior of the Dengue Haemorrhagic Fever (DHF) concerning the perception of risk appraisal, the perception of coping appraisal, preventive actions and the level of DHF risk of the Prathomsuksa 4-6 students in Changwat Nakhon Si Thammarat, 2) to compare the students' DHF prevention behavior before the use of group process with social support and that after, 3) to compare the DHF prevention behavior of the students using the group process with social support and of those taught by the regular method, 4) to compare the number of containers at the houses of students found with mosquito larvae before and after using the group process with social support, 5) to compare the number of containers found with mosquito larvae at the houses of students using the group process with social support and of those taught by the regular method, and 6) to investigate the relationships between the students' perception of risk appraisal and coping appraisal and their preventive actions after using the group process with social support. The subjects were the students who were 10-14 years old and studying in Prathomsuksa 4-6 during the first semester of the 2001 academic year at Ban Pakphya School and Wat Muktara School in Changwat Nakhon Si Thammarat. They were randomly sampled for 35 students from each school. The research instruments were the questionnaire about perception and prevention behavior, the inventory of containers, and the plan of activities for the group process with social support. The statistical analysis was based on percentages, arithmetic means, standard deviations, Pearson's Correlation Coefficients, the t-test and Z-test.

The findings were as follows:

1. Before using the group process with social support and the regular method of instruction, the students' DHF prevention behavior showed that they perceived the risk appraisal moderately and the coping appraisal highly. The preventive actions were at a low level. But after using the regular method of instruction, their prevention behavior showed that both types of perception were at a high level but the preventive actions were low. After using the group process with social support, all three aspects of the students' prevention behavior were high, while the container index was lower than that before. This index was also lower than that of the group taught by the regular method. When the level of DHF risk was considered, the students were at risk.

2. After using the group process with social support, the DHF prevention behavior of the students was better than before using it at the .01 level of significance.

3. The students who used the group process with social support had significantly better DHF prevention behavior than those taught by the regular method at .01.

4. The students who used the group process with social support had significantly lower number of containers with mosquito larvae at home than before at .01.

5. The students who used the group process with social support had significantly lower number of containers at home than those taught by the regular method at .01.

6. After using the group process with social support, the students' perception of risk appraisal was positively related to the DHF preventive actions at the .05 level of significance. But their perception of coping appraisal was not positively related to the DHF preventive actions.

From the findings, using the group process with social support could alter the disease prevention behavior and reduce the students' DHF risk. Therefore, the related offices should use these results to develop a model to promote health information in order that people have appropriate disease prevention behavior for the quality of their lives in the future.